

HAGELIV

& uterom

10 år

**BLOMSTRING
TIL OKTOBER***Slik skaper du en
ekstra sesong
i hagen!**Planlegg vårhagen***TID FOR Å SETTE LØK!***Nyt høsthagen og***DE BESTE EPLEKAKENE****Solhatt**
blomsten vi
bare MÅ ha!*Stemningsfulle*
SEPTEMBER

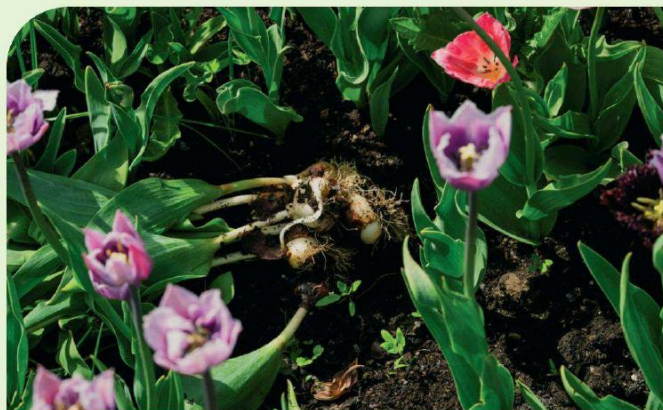

Hageland
-der kunnskapen gror

PLANT HØSTLØK NÅ og gled deg til våren!

Det finnes ikke noe vakrere vårtegn enn når løkblomster bryter seg igjennom jordskorpen og slår ut med sin vakre blomsterprakt tidlig på våren. Å plante blomsterløk krever ikke grønne fingre, løkblomster kan plantes nesten hvor du vil, om det så er i krukker, blomsterbed eller i plenen. Vi forklarer deg hvordan du setter blomsterløk!

Slik planter du blomsterløk:

- Blomsterløken kan settes i jorden fra sensommer i slutten av august og helt frem til rett før telen kommer.
- En god regel på hvor dypt du skal plante løken tre ganger så dypt som løken er høy. Det står også anvisning på pakken på de ulike sortene.
- Jorden bør være bearbeidet, slik at den er løs og uten stein. Det kan være lurt å tilføre litt sand for å gi god drenering rundt løken. Om jorden er veldig skrinn og uten næring, kan man tilsette kugjødselkompost.
- Blomsterløken skal settes med spissen opp, men det er ikke så farlig om den blir plantet feil vei. Den klarer å snu seg selv slik at spiren gror oppover.
- Penest blir det om du setter mange løk sammen, rundt 5-8 av samme sort i en gruppe gir et godt resultat.
- Grav et hull til de store løkene, ha ca 10-12 cm mellom hver løk.
- Små løk kan strøs utover, og fylles over med jord. Det kan være rundt 5 cm mellom hver løk.
- Vann blomsterløken etter planting for å stimulere rotveksten. Jo tidligere løken får røtter desto raskere vil de tåle frost.
- Når høstregnet kommer kan du slutte med vanningen.

Dyrk frem deilige hvitløk

Nå kan du kjøpe settehvitoløk hos Hageland!

Hvitløk settes om høsten og kan plantes rett i jorda eller i dyrkekasser med god drenering. Bruk Plantejord Pluss, det er en næringsrik jord som er egnet for økologisk dyrking – perfekt i kjøkkenhagen.

Sett et og et fedd med 10-12 cm mellomrom. Som med annen blomsterløk anbefaler vi å plante hvitløksfeddet tre ganger så dypt ned i jorda som løken er høy. Sett løken i jorda før frosten kommer – slik at de får tid til å danne et rotsystem. Gjødsle med for eksempel Naturgjødsel i vekstsesong i mai-juni. Hvert fedd vokser seg frem til å bli en høstklar hvitløk omkring juli-august. Dette ser du ved at bladene blir gule og visner ned.

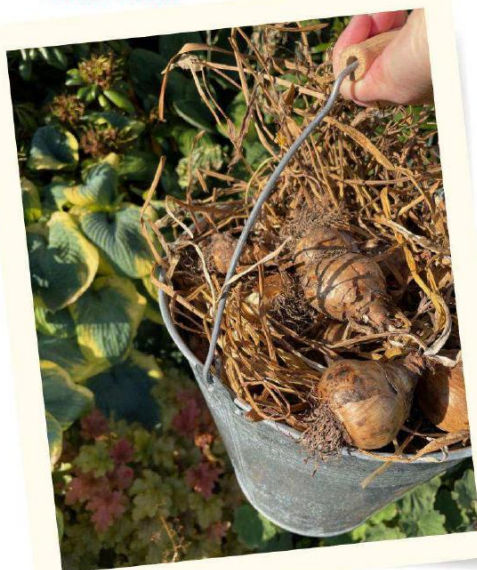

Se vårt store utvalg
blomsterløk og settehvitoløk på hageland.no

Jeg syklet i juni forbi en stor park der de hadde lagt alle vårens avblomstrete løker i en stor haug og skrevet en lapp: Bare å ta! Og det gjorde jeg. Siden det har løkene ligget mørkt og tørt, hjemme i boden. Altså, det er så spennende! Det er også litt herlig å ikke ha kontroll på hva som kommer opp til våren. Håper på at det blir mange glade farger og former. Heia parkforvaltningen! Og takk ♥

Anna-Lena

Vi ble tipset om hagen til Corien og Rieni av hageinfluenser Maria Strøm som vi besøkte for noen år siden, så vi visste at hagen kom til å være fantastisk. Men det forberedte oss likevel ikke på hvor gedigen, spennende og flott denne hagen er. Vi hadde én dag – skulle gjerne hatt en uke. Minst! En varm takk til de snille hageeierne som tok så godt imot oss, guidet oss tålmodig rundt og øste av sin utømmelige kunnskap – vi kommer gjerne tilbake!

Cecilie og Helge

TRE TING VI *har lært* AV DENNE UTGAVEN

1. Hva *Dutchwave*-stilen er og hvem som skapt den.
2. Hva kaldsåing er og hvilken planter som egner seg til det.
3. Botaniske tulipaner eller villtulipaner er litt mindre og blomstrer år etter år.

Denne gang har vi besøkt en blomsterdrøm av en hage på Birkeland. Her i Heidis mange kasser strutter sommerblomstene og georginene om kapp med hverandre og det er bare å gå rett ut og plukke bukett etter bukett. Hun og mannen får god hjelp av hennes foreldre som de deler hus med så her får hagen kjærlighet av flere generasjoner – og det synes!

Kristin og Jane

KJERSTI MYHRE
Redaktør og staude-tilhenger. Stadig på leting etter spennende hager og interessante planter.

ANNA-LENA JOHANSSON
Art director og hagedesigner. Lever med, og elsker planter både inne og ute.

CECILIE EGGEN
Frilanser og hageelsker, lager blant annet planteportretter og reportasjer for oss.

KRISTIN TANDERØ BREKKE
Frilansjournalist som alltid kikker over gjerder for å speide etter inspirerende hager og uterom.

JANE ODEGAARD
Hageentusiastisk frilanser som tar nydelige bilder og sørger for at vi har oppdaterte guider til hagemøbler og utstyr.

MONICA ALMSKÅR HEGGSET
Frilanser som elsker å ta bilder i vakre hager og formidle lærdom fra alle flinke hagemennesker.

Vår kokte skinke er veldig populær.

Men få vet at vi har flesket til med en skikkelig god,
økologisk iskaffe også. Bare sånn hvis du vil prøve
litt mer av det som er litt bedre.

VI SOM VIL DET ANNERLEDES

Du finner oss hos REMA 1000

Swedish design with a colourful soul

Strikkejakke
«Louise»
1495,-

NY KOLLEKSJON

ECUADOR

Fra OKINAWA til ALASKA

Gudrun Sjödén

gudrunsjoden.com

SWEDEN GERMANY NORWAY DENMARK FINLAND UNITED KINGDOM USA CANADA FRANCE SWITZERLAND NETHERLANDS

september

Vilt og vakkert

På slutten av sommeren er det bare å slå seg løs og lage buketter av det man finner.

Grener med frukt, bær og blader som begynner å bryte i høstfarger.

De siste etterslentrende blomstene, eller de som gått over i frøkapsler.

Lag en septemberbukett, nyt synet, og ta et bilde for å bevare minnet hele vinteren!

TEKST: REDAKSJONEN FOTO: GETTY IMAGES

A woman with long brown hair and bangs, wearing a blue and white vertically striped short-sleeved dress, is smiling and looking down at a wicker basket filled with various flowers. She is standing in a lush garden filled with many colorful flowers, including large pink and white dahlias and smaller pink and white flowers. The background shows green foliage and a clear sky.

Lækker kombo: Sommerfloks 'Cherry Caramel' er frisk i fargen og passer derfor godt innimellom de mest fargesterke georginene.
- Det kan ofte blir litt bart og glissent rundt georginenes stilker og det hender at noen knoller ikke kommer opp. Derfor passer det så godt å plante disse nydelige små blomsterbombene innimellom for å dekke barheten.

Fra villnis til wow-hage

*Ord blir nesten for fattige til å beskrive blomsterprakten i Heidis snitthage.
Denne dama tar frodighet til et nytt nivå – med god hjelp fra familien.*

TEKST: KRISTINTANDERØ BREKKE FOTO: JANE ØDEGAARD

Hvem: Heidi Haugen Agerbo, mannen Preben Agerbo, barna Emil (14) og Oliver (12) og hunden Emmy. De deler generasjonsboligen med Heidis foreldre Rannveig og Svein-Arne.

Hva: Stor hage på 1,5 mål. Hovedfokus på prydplanter i vakre snittbed, men også kjøkkenhage, to drivhus og ulike sittesoner fordelt rundt. H3-H4

Hvor: Birkeland, Agder

Instagram: @rennehaven18

Det er nesten ikke til å tro at Heidi først nylig fikk interesse for planter, at hagen kun er noen år gammel og at det aller meste er sådd fra frø. Men la oss spole litt tilbake. Det var Heidis besteforeldre som bodde her tidligere.

– Jeg har alltid hatt en drøm om å overta stedet. Rennehaven er en fantastisk plass å bo. Jeg har løpt ut og inn her i hele min barndom. Her er vi omgitt av en deilig ro, gressende hester og sauer, store jorder og nydelig utsikt mot vannet, sier hun.

Grønn dugnad

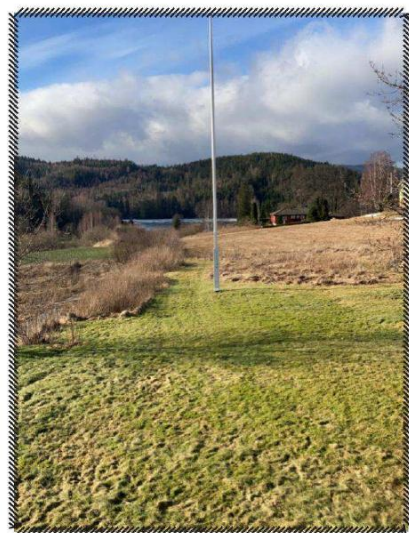
Familien tok over stedet for tre år siden.

– Mormor hadde anlagt en fantastisk hage her med masse frukt-trær og store staudebed, men etter at besteforeldrene mine ble borte, hadde uterommet grodd igjen. Da vi flyttet inn, besto det bare av en stor plen, masse villnis og et lite jordstykke. Vi måtte begynne helt fra bunnen, sier hun. Heldigvis er de mange som kan bidra.

– Hagen er et felles prosjekt mellom alle oss som bor her. Vi har pusset opp huset og gjort det om til en generasjonsbolig, så foreldrene mine bor også her. >

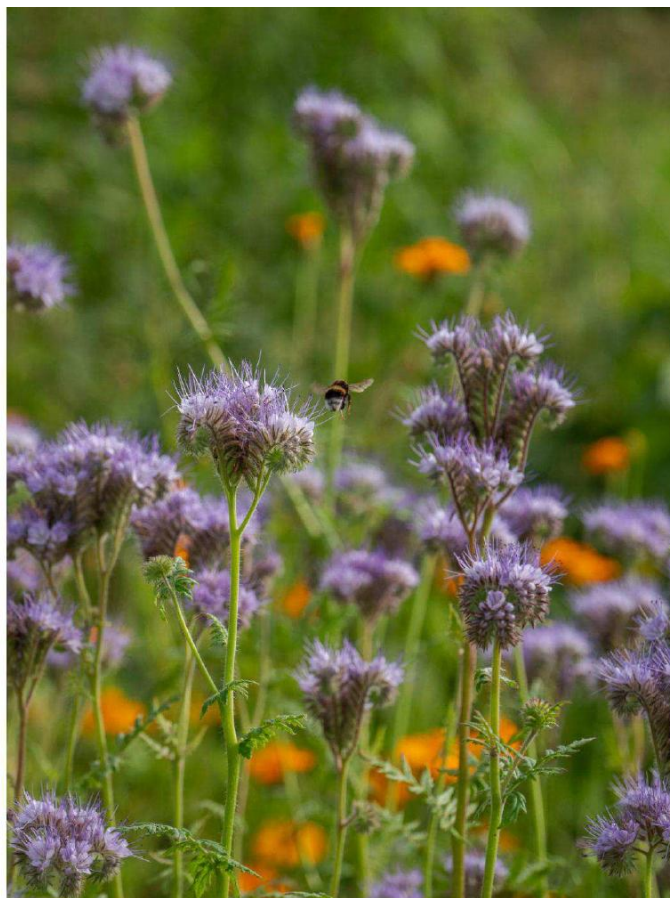
Det gode liv: Lite er mer tilfredsstillende enn å kunne fylle en kurv med vakre blomster som man har dyrket fram selv fra frø.

FØRBILDE: Slik så hagen ut da Heidi og familien flyttet inn. Siden har de tatt opp kampen mot kratt og villnis og anlagt mange hagerom.

Dekorativt: Inngangen til kjøkkenhagen er omkranset av en spiselig hagebue med prydbønner. De klatrer opp hele buen og kommer med masse fine blomster.

Honningurt: – Den er veldig lett å lykkes med. Jeg pleier å direkte så den i bedet på våren. Den er vakker innimellom grønnsakene i kjøkkenhagen, og gjør biene og humlene veldig glade.

– Pappa snekrer pergolaer, klipper plener og kanter, mens mamma og jeg står for beplantningen. Her er det alle mann til pumpene!

Dilla på bed

Heidi har fått en helt annen ro etter at de flyttet hit.

– Jeg kjenner virkelig på at jeg bor i mitt «forever home». Det var først her med dette blanke lerretet foran meg at interessen for planter begynte å våkne. Jeg er veldig heldig som har en praktisk anlagt mann som jeg kan spørre om hjelp. Han henter tilhengere med jord, snekrer kasser og gjør stort sett alt jeg ber ham om, sier hun.

– Det gir dobbel glede at vi kan dele interessen på tvers av generasjonene. Det er gode avstander her, så vi får brukt kroppen mye. Det blir en del tusen skritt i løpet av en dag og mye graving, men målet er alltid å kose oss mer enn vi jobber. Håpet er at vi etter hvert skal klare å slutte å grave nye bed, ler hun.

Siden tomte var flat og åpen, startet de med å plante trær for å få litt høyde og lé.

– Det første som kom i jorda, var et 'Opal' plommetre – for det pleide jeg å klatre i da jeg var liten. Plommene er fantastisk gode! Jeg har prøvd å tilbakeføre litt av hagen til

slik den var og plante noen av de sortene som alltid har vokst her, blant annet roser. Vi har fortsatt en solbærbusk fra mormor. Det gir en helt spesiell følelse å kunne spise de samme bærene som jeg gjorde som liten.

Rik blomstring

Hagen er inndelt i mange ulike soner, laget etter hvert som de har fjernet mer og mer av villniset. Flere steder har løsningen vært å legge duk over de største ugressområdene og plante oppå den. Etter hvert har det blitt både kjøkkenhage, dam, to hagebuer, drivhus og en stor snitthage.

Heidis største svakhet er prydplanter, men hun dyrker også salat, sukkererter, mais og poteter i kjøkkenhagen – og tomat, agurk, paprika og chili i drivhusene. Hagen er romantisk i stilen med klassiske innslag.

– Jeg prøver å ha litt orden i all frodigheten ved å gjenta mange av de samme staudene flere steder. Det er også mest økonomisk å ha mye som kommer igjen hvert år siden tomte er såpass stor.

– Men det er de ettårige sommerblomstene som har vunnet hjertet mitt. De gir og gir i flere måneder, og jeg blir aldri lei av å dyrke dem frem. Ingenting slår følelsen av å kunne gå ut og plukke sin egen bukkett, sier hun. Sortene dyrkes i egne >

Lang historie: Huset ble bygget til Heidis oldemor i 1949 i «familiefunkis»-stil. Hun var enke, og flyttet hit sammen med Heidis mormor som senere overtok. – Det gir en god følelse at vi kan fortsette å bo i barndomshjemmet til mammaen min, og at vi nå kan bo her sammen, tre generasjoner. Vi har alltid barn på besøk. De løper ut og inn – akkurat sånn vi liker det.

«Håpet er at vi etter hvert skal klare å slutte å grave nye bed.»

Blomsterfest: Snitthagen er så vakker at den nesten tar pusten fra deg. Lilla klokkeranker klatrer i buen ved inngangen. Sommerblomstene og georginene vokser i opphøyde kasser i impregnert tre innrammet av flis, noe som skaper et rent og ryddig uttrykk.

«Det er de ettårige sommerblomstene som har vunnet hjertet mitt.»

Geroginebonanza: Der snitthagen er nå
var det tidligere et villniss av geiterams,
brennesle og bringebærkratt.
— Jeg er forelsket i georginer fordi
de kommer i så mange ulike typer
farger, blomsterformer og størrelser på
blomsterhodene.

«Det gir dobbel glede at vi kan dele
interessen på tvers av generasjonene.»

Langstrakte: — Prydgulerot 'Dara' og
løvemunn er fine i buketter og står
lenge i vase. Løvemunn er en av de
vakreste snittblomstene jeg har. Den
finnes i mange ulike varianter, blant
annet åpne sorter. Jeg anbefaler å
velge dem med god høyde hvis de
skal brukes til snitt.

Her skjer magien: Drivhuset fra Norhage brukes til forkultivering på våren og oppbevaring av alle plantene som skal ut. Etter hvert blir det veldig fullt.

– Vi har to drivhus. Dette er mitt og det andre er mammas. Halmen på gulvet holder på fuktigheten i jorda gir et ryddig uttrykk.

Druer: – De er kjempedekorative der de slynger seg i drivhuset. Jeg passer på å holde dem litt under kontroll sånn at de ikke tar helt over.

Fotogen: Sørgekabiosa ser litt sart ut, men ikke la deg lure. Den er en tøffing som tåler mye. Den skaper liv og røre hvis den plasseres litt tilfeldig i buketter med sine vimsete stengler, gjerne plassert litt høyere enn de andre blomstene.

kasser slik at hver får det stellet den trenger. Kosmos skal for eksempel ikke gjødsles. Da blir det bare blader og få blomster, mens andre sorter som zinnia, solsikker og løvemunn trenger ekstra næring.

Fra frø til fest

Å være selvforsynt med frø har vært et mål.

– På slutten av sesongen prøver vi å la det meste i snitthagen gå i frø. Vi tørker frøene godt i drivhuset på aviser eller i kaffefiltre før de samles i plastbokser. De oppbevares tørt og mørkt i boden i vanlig romtemperatur. Så er de klare til å sås neste vår, sier hun.

Etter hvert har det blitt så mye sommerblomster at de har begynt å tilby litt selvplukk.

– I fjor var det flere som kom innom for å plukke blomster til brudebuketten sin. Det er et kjempekompliment at blomstene vi har fulgt helt fra frø, får lov til å bidra på en så stor dag. Det gjør oss både rørt og kjempestolte!

Raust: Ord blir nesten for fattige til å beskrive blomsterprakten i snitthagen nå i august. Knerisp sees nærmest kamera. Kosmos, kjempeverbena og ertebloster er også med på å sprengte frodighetsskalaen.

Frodig: Rundt hønsehuset vokser sommerfuglbusk, blomkarse, klatrerosen 'Helenae Hybrida' og kattermynte.

TIPS TIL Å LYKKES MED SOMMERBLOMSTER

Disse anbefaler Heidi at du starter med. De er enkle å lykkes med, spirevillige og nydelige i buketter.

Kosmos

Løvemunn

Zinnia

Scabiosa

Floks (klipp gjerne av toppen etter at planten har fått sine to første bladpar)

Prydgulrot

Asters

Slik lykkes du best: Så frøene innendørs. Følg alltid anvisningen på frøpakken nøye, spesielt hva gjelder såtid, sådybde og om frøene skal lyssås (det vi si ikke dekkes med jord) eller dekkes lett. Når du er i tvil: så heller litt for sent enn for tidlig.

Bredså eller potteris? Heidi bredsår det meste av små frø, men hvis du har plass er det fint å så de store frøene enkeltvis, sånn som Zinnia og Kosmos. Da slipper du å prikle senere. Floks 'Cherry Caramel', liker dårlig å bli priklet og bør sås rett i hver sin potte.

Et smart oppstartstriks: Sett såpottene på badegulvet til frøene begynner å spire. Der er det gjerne lunt og stabilt. Når spirene titter frem, må de flyttes til et kjøligere rom – gjerne rundt 15–18 grader – og settes under plantelys eller i en vinduskarm med mest mulig dagslys.

Kul type: Stjerneskabiosa 'Paper Moon' er også vakker når den er avblomstret som her. Frøhusene kan tørkes og brukes som evighetsblomster i tørkede buketter.

Blomsterprakt: Uansett hvor vi snur oss i hagen blir vi møtt av et hav av blomster. I sonen ved drivhuset flørter en høyreist gjeng med praktsolbrud med sola. Nærmest kamera sees den dekorative hestemynten, også kalt etasjeblomst.

— Jeg prøver å velge stauder som er ekstra populære blant biene. Jeg ser alltid etter det på lappene på plantesenteret.

Sommerblomster som kan kaldsås om vinteren

Kosmos

Zinnia

Ringblomst

Kornblomst

Tagetes

Hva er kaldsåing?

Kaldsåing betyr at du sår i jordfylte plastbokser eller pletter som settes utendørs i skyggen. Dekk gjerne såjorden med et lag snø, ellers kan du vanne jorden litt. Har du drivhus, kan boksene også settes der. I store deler av landet er midten av februar et godt tidspunkt å starte. Når våren nærmer seg og temperaturen stiger, spirer frøene naturlig. Etter hvert som nattemperaturen begynner å holde seg på pluss-siden, kan du flytte dem frem i sola og ta av lokene på dagtid. Denne metoden gir robuste, herdige planter – og du slipper å bruke plass inne eller å herde dem senere.

Søtt innslag: Ferskentreet 'Frost' er plassert helt inntil husvegg slik at det står lunt.

– Dette er en hardfør type som passer godt i norsk klima. Det gir en eksotisk følelse å kunne plukke fersken rett fra treet. Det produserer masse frukt. Det vi har til overs lager vi syltetøy av.

Yndige: Floks 'Cherry Caramel', georgine 'Karma Prospero' og løvemunn pynter opp lunsjbordet.

«På slutten av sesongen prøver vi å la
det meste i snitthagen gå i frø.»

Idyll: Emmy nyter friheten i den store
hagen. Det er dekket på til lunsj og
det kan jo hende det vanker en godtbit.
Nærmest kamera sees sommerblomsten
kosmos 'Apricotta'.

I salg nå!

Familien

SEPTEMBER 2025 • KR 129

♦ GENSERE ♦ JAKKER ♦ LUER ♦ VOTTER ♦ SOKKER ♦ HALSER ♦ VEST

HøstStrikk

39
nye
favoritter

Bestill på SMS!

**SEND HS25
TIL 2205**

Kr. 129,- + 49,- i porto blir trukket direkte via din telefonregning og utgjør alle kostnadene ved bestilling.

**SESONGENS FINESTE
OPPSKRIFTER**

**Møte med
Pudderpiken
+ OPPSKRIFT**

**Fin i
fletter**

Familien er Norges største håndarbeidsblad, og gir i tillegg ut flere spesialer. «Høststrikk» er på 100 sider og du kan kjøpe den i butikk, bestille den på bladkiosken.no eller via SMS.

september

VED EMMA OLEVİK

VÅRBLOMSTRING: FRA SEPTEMBER OG UTOVER HØSTEN, FREM TIL FROSTEN KOMMER, ER DET TID FOR Å FÅ VÅRLØKENE I JORDA.

VI FLYTTER INN

Septemberværet og temperaturene kan variere mye fra lun sensommervarme til bitende kalde kvelder. Men nå begynner vi å bevege oss inn steg for steg: inn i drivhus, vinterhager og på balkonger. De hardføre, sene plantene som setter farge på sesongen, blomstrer fortsatt. Benytt anledningen til å plukke dem og nyt dem i buketter og arrangementer!

FAVORITTEN

Høststjerne eller Princettia er en robust variant av den klassiske julestjernen som dukker opp i butikkene alle ede i september. Den finnes i flere vakre farger, fra hvitt, lyserosa til aprikos og kremet beige. Høststjernen brukes som potteplante, men er også en god snittblomst som kan bli nydelig i buketter sammen med sensommerblomster.

FLERÅRIG TUEGRESS

Lampebørstegras *Pennisetum alopecuroides* 'Hameln' er fin i høstplantinger.

Oasefølelse: Gjennom en portal av villvin skimtes litt av hagerommet og nysgjerrigheten pirres.

HØSTDRØM I BURGUNDER

Monas hage skråner og hadde mye innsyn, men planering, høye hekker og levegger har forvandlet den til en lukket oase med skjermede soner, rødmende villvin og vakre innslag av rust og patina.

TEKST: KRISINTANDERØ BREKKE FOTO: JANE ODEGAARD

Hvem: Mona Skau og Thomas Filip Andresen, barna Mathilde (17) og Arvid (14), kaninene Karamell og Muskat og katten Nala.

Hva: Hage på ca. 800 kvadratmeter med stor høydeforskjell. Hovedsakelig pryddplanter, men også noen spiselige vekster.

Hvor: Hamar, H4

Instagram: @monaponakaffekrona

Solhatt: – Den har en nydelig, støvete farge og er vakker og holdbar i buketter. Også er den elsket av humlene.

En portal av hengende villvin fører inn i Monas høsthage. Her inne er det som å komme inn i en lukket, bugnende oase full av varme farger. Lunheten, de overdådige klatreplantene, burgundernyansene, gjenbruksskattene og et kelimteppe på gulvet får tankene til å vandre mot Aladdins hule.

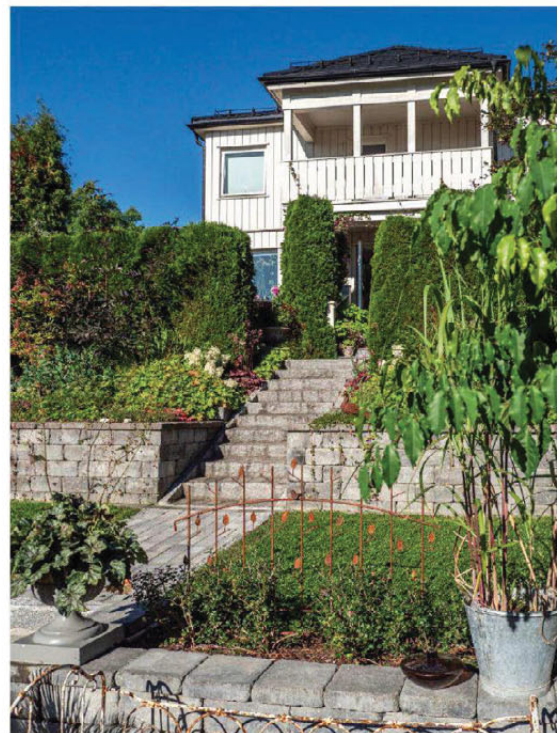
Stor forandring

Etter å ha bodd i leilighet i Oslo flyttet familien til hus og hage i Hamar. Paret renoverte et og et rom selv i det nesten hundre år gamle huset. Mesteparten av hagen har de også formet med sine egne hender med litt hjelp fra en gravemaskin.

– Da vi flyttet hit, besto bakhagen av en skrå tomt med mye plen, mange høye trær og det var mye innsyn fra veien som går rett utenfor. Siden trærne tok mye av lyset, valgte vi å fjerne dem og plantet heller noen få nye, forteller Mona.

Familien ønsket å bryte opp skråningen og satte opp to murer for å dele inn området i platåer, noe som har gitt dem en planere gressplen nederst og øverst i uterommet. I mellompartiet laget de en steintrapp med oppmurte bed på begge sider rett ut fra balkongen på huset og ned til drivhuset.

– Jeg er veldig fornøyd med hvordan trappen binder sammen den øverste og nederste delen av hagen og skaper >

Gjennomtenkt: Den skrånende tomten er inndelt i ulike platåer bygget av stein. Disse holder på jorden og har gjort det enklere å lage bed.

Varme toner: Stolene rundt det vakre høstbordet er enten arvet eller gjenbrukskupp.

Georgine: Denne skjønnheten har vakre fargesjatteringer i rosa og blomstrer helt frem til frosten kommer.

Tips til å lage dekorasjoner av det du har i hagen

- ✕ Fakir, en ball av hønsenetting eller å tvinne sammen greiner til en ball er et miljøvennlig alternativ til oasis – og kan brukes gang etter gang.
- ✕ Det er nydelige å vise alle naturens faser i samme dekorasjon. Ta gjerne med noe i knopp, noe i blomst og noen frøstander.
- ✕ Lag et blikkfang i dekorasjonen, noe øyet blir dratt mot. Det kan være noen store blomster eller en skarp farge som skiller seg ut fra resten.
- ✕ Burgunder og auberginefarget bladverk skaper et dramatisk uttrykk, som for eksempel fra blærespirea, alunrot, svarthyll og bøk.
- ✕ Bland gjerne ulike typer farger på bladverket, fra grønt til burgunder.
- ✕ Å bruke mange nyanser av samme farge fra det helt lyst til det mørke skaper spenning.
- ✕ Du skaper kontraster i dekorasjonen ved å variere varme og kalde farger og form og størrelse på blomster og blader.
- ✕ Varier høyden og bredden på dekorasjonene ut ifra anledning og hvor de skal stå.
- ✕ Har du hortensia, kan du la blomstene bli værende når de har visnet. De er både dekorative på voksestedet og til å bruke i oppsatser, buketter og kranser.

en vakker siktlinje. De oppmurte bedene er supre å stå og luke i uten å måtte bøye seg. De holder også bedre på jorden og vannet enn om vi hadde plantet rett i skråningen.

To lag med hekk

Tomta hadde mye innsyn fra flere sider, og for å skape mer skjerming plantet paret tett agnbøk- og lindehekk langs tomtegrensen. De plantet også en rad med thujahekk nærmere huset for å skjerme plattingen og balkongen. En levegg i tre rammer også inn plattingen.

– Det har fungert godt. Nå er det mye mindre vind i sonene rundt huset, og ingen kan lenger se inn i hagen vår. Det gir en oasefølelse her på innsiden som vi trives godt med.

Kreativt utløp

Dagen starter gjerne med å slippe de søte kaninene Karamell og Muskat ut i innhegningen sin i hagen og å ta en kaffekopp på balkongen eller i drivhuset.

– Det er deilig å kunne nyte plantene og summingen fra insektene litt før jeg drar på jobb, sier hun.

Mona er utdannet blomsterdekoratør og har jobbet i blomsterbutikk i 20 år.

– Jeg har byttet jobb nå, men elsker å fortsette å kunne bruke kreativiteten min her i hagen. Å pusle med plantene og grave i >

Nydelig innramming: Klematis 'Summer Snow' og rødmende villvin vokser på leveggen rundt spiseområdet på plattingen. Et kelimteppe understreker sonen og gir følelsen av en utedue.

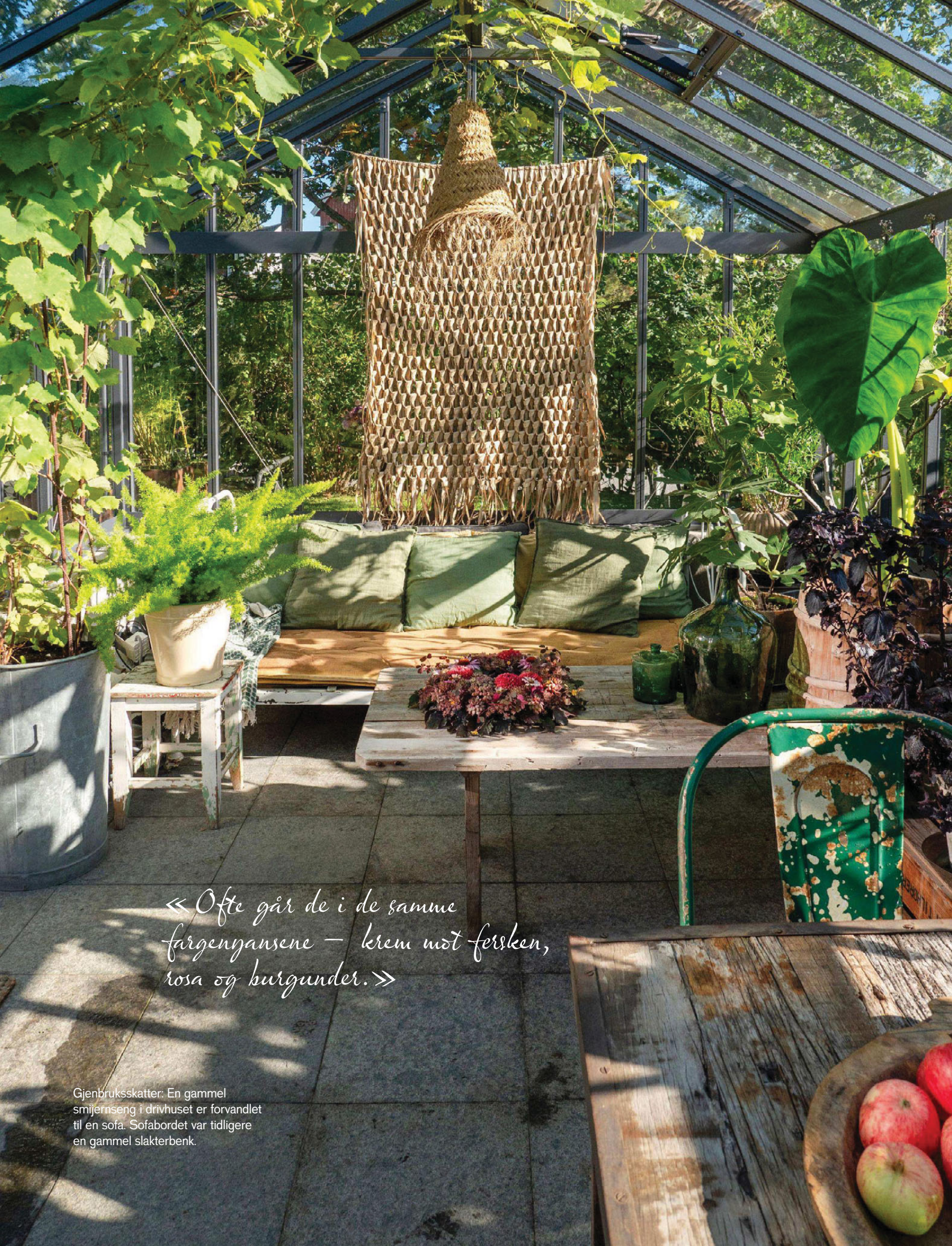
*Harmoni skaper
et fantastisk uttrykk*

Harmoni: En trapp og hagesti rett leder fra huset til drivhuset og skaper en vakker siktlinje i begge retninger – en fin måte å knyte sammen hagens to bygg.

Drivhuslivet: — Når jeg kommer inn i hit senker skuldrene seg. Det er en så deilig atmosfære her inne. Her sitter vi gjerne med en kaffekopp og skravler og koser oss. Den store vinballongen har Mona arvet av bestemoren sin.

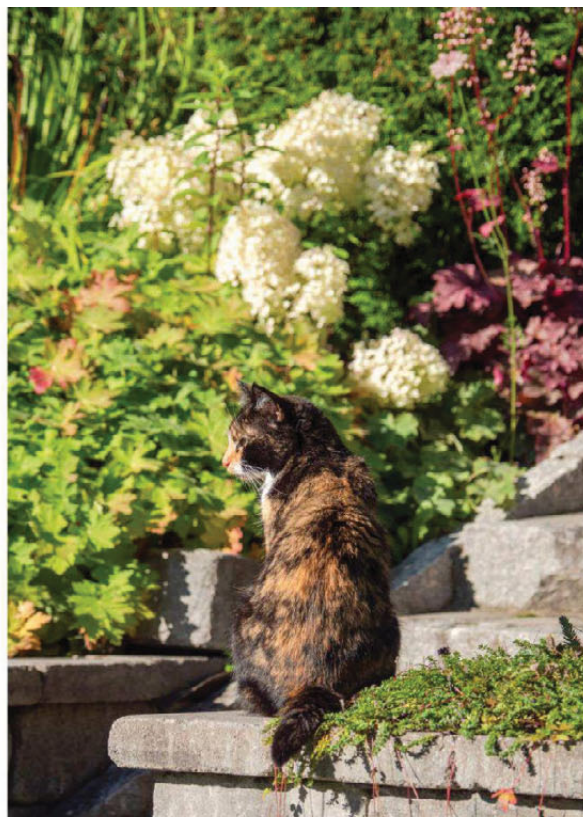
«Oftē går de i de samme
fargenyansene – krem mōt fersken,
rosa og burgunder.»

Gjenbruksskatter: En gammel
smijernseng i drivhuset er forvandlet
til en sofa. Sofabordet var tidligere
en gammel slakterbenk.

Blodbeger: De vakre bjelleformede blomstene er yndige. Mona tar vare på frøene og sår nye planter hvert år.

Frodig skråning: Katten Nala nyter utelivet. Her er hun omkranset av syrihortensia og kantstorkenebb 'Cambridge' til venstre. Til høyre vokser vokser kryptimian bortover muren.

FØRBILDE: Det var mye innsyn inn til hagen før hekkene vokste seg til.

jorda gjør meg glad. Jeg blir inspirert av å være omgitt av natur, sier hun. Mona tar seg av de blomstrende plantene, mens Thomas har ansvaret for tomatene, paprikaen og agurkene.

– Det er veldig hyggelig at vi deler hageinteressen!

Mona er over gjennomsnittet glad i blomster.

– Det er mange planter jeg har lyst på og som jeg bare må ha. Jeg finner alltid en plass til dem. Løsningen er å plante tett, ler Mona. Ofte går de i de samme fargenyansene – krem mot fersken, rosa og burgunder. Hun har vært opptatt av å skape noen stramme linjer som frodigheten og villheten kan få utfolde seg innenfor. Hekker, murer og bed rammet inn av stålkant bidrar med kontroll. Bedene får gjødsel fra hagens kaldkompost hver vår.

– Den mates jevnlig med restene fra kanindoen, noe plantene elsker.

Svak for loppisfunn

Den kreative hageeieren elsker alt som har en historie

– Det som er brukt, har en ekstra verdi, og det er så mye unikt å få tak i! Jeg er særlig glad i farget glass, keramikk og innslag av rust, sier hun. Flere av georginene på plattingen vokser i gamle rustne tønner og vedbaljer i kobber.

– Vi har laget hull i bunnen. Jeg elsker patinaen de får etter hvert!

Mona koser seg med å lage buketter, oppsatser og kranser av alt som vokser i hagen, gjerne noe nytt hver fredag som kan pynte opp familiens helg.

– Nå skal vi nyte siste del av blomsterballet før frosten setter inn.

A photograph of a garden scene. On the left is a glass greenhouse with a stone base. In the foreground, a large metal tub holds a water pump system. To the right, there's a small wooden bench with a vase of white flowers, and a large green plant with a watering can nearby. The background shows a lush green lawn and trees.

«Jeg blir inspirert av å være omgitt av natur.»

Vanninnslag: En gammel sinkbalje brukes til å samle regnvann. I det lille sinkbadekaret høres lyden av sildrende vann fra en vannpumpe. Her flyter vakre, avkuttete blomster.

Drivhussonen: Bedet foran drivhuset er rammet inn av en kant i cortenstål. Her vokser en lav alperipshekk. – Buksbom trives ikke her i sone H4 og alperips er et godt alternativ.

Favoritt: Prydgulrot
'Dara' har Mona sådd
innendørs i mars.
– Den har blitt utrolig flott
og kraftig i år. Jeg elsker
burgunderfargen.

Monas favorittblomster å dyrke til vakre buketter

Gulrotblomst 'Dara'

Zinnia 'Peaches & Cream'

Kosmos 'Double Click Bicolor Pink' og
'Cupcakes Blush'

Sørgeskabiosa 'Triple berry miks' og
'Salmon Queen'

Sommerfloks 'Cherry Caramel'

Lodnesolhatt 'Sahara'

Erteblomst 'Castlewellan' og 'Nimbus'
Klokkeanke

Georgine 'Copperboy', 'Penhill Watermelon',
Jowey Mirella' og 'Jowey Winnie'

Balkongen: Inngangen er rammet inn av vokseglad klokkeranke og blodbeger. I bøttene til høyre vokser små eiketrær.
– Disse har jeg drevet frem selv av nøtter fra eiketreet vårt.

Usjeneret: Mellompartiet mellom plattingen og drivhussonen er lun på grunn av de høye hekkene Mona har plantet.

Gylne tider: Sensommerhagen på Brøttum byr på alle regnbuens farger, men særlig er det gulfargene og de brente tonene som virkelig skinner nå, gjerne i form av vakre Rudbeckia (praktsolhatt).

EN VERDEN AV HAGER

Det er deilig å la seg overvelde, for når det kommer til hage, kan man egentlig få for mye av det gode?

TEKST: CECILIE H. EGGEN FOTO: HELGE EEK

Godt med grus: I præriehagen er det lagt grus i bedene. Det holder på fuktigheten, hindrer ugress og avgir varme.

Hvem: Corien (Cornelia) Velders og Rien de Rijke

Hva: Enebolig med cirka fire mål opparbeidet hage (totalt 12 mål tomt)

Hvor: Brøttum i Ringsaker ved Mjøsa, H4-H5

Instagram: @corneliashage

På nett: corneliashage.no

Det store spørsmålet som dukket opp da vi for alvor begynte å ta innover oss størrelsen på denne hagen, var hvordan i all verden kan vi vise frem 4000 breddfulle kvadratmeter på bare noen få A4-sider?

Cornelias hage, oppkalt etter den ene eieren, ligger poetisk plassert på en åsside i Ringsaker og er fylt opp av mange mindre hager. Den hadde fortjent sin egen bok der kapitlene kunne fått navn fra hvert hagerom: præriehagen, pastellhagen, løvehagen, den asiatiske hagen, woodlandhagen, urtehagen, fjellhagen og den himmelske fredsplassen for å ramse opp et lite utvalg.

Utsikt og innsikt

Moraa starter allerede på parkeringsplassen. Den er dekorert av en hel hekk med de vakreste Annabel-vierhortensiaer, laget av stiklinger av Corien, og da vi går gjennom porten laget av kastanje og entrer selve hagen, møtes vi av en strålende fornøyd urtehage og en herlig, litt eksotisk krukkesamling. >

Superpar: Rien og Corien er opprinnelig fra Nederland, men har bodd i Norge i mange år. Begge to er lidenskapelig opptatt av hage. – Vi gjødsler hagen med kjærlighet, sier Rien med glimt i øyet.

Variasjon: I en præriehage plantes det gjerne i store grupper, men med fin variasjon i høyde, form, farge og struktur.

Fint besøk: At Cornelias hage er en levende, summende hage hersker det liten tvil om. Her er det fullt matfat fra tidlig vår til sen høst!

Grønn glede: Corien er hageglede på to bein, og snakker flytende botanisk.
– Vi har ikke hytte eller båt, hagen er vår hobby og lidenskap.

Noen meter inn åpenbarer det seg en symfoni av duvende pryddress og høyreiste stauder i sensommerens farger: burgunder, rødt, rust, oransje, varmgult! Ah, dette gjør godt langt inn i sjelen! Heves blikket litt og lander mellom trærne som siler vinden så fint, strekker det seg uendelig langt. Her kan vi se de rullende åsene og det bølgende landskapet som er så typisk for Hedmarken.

– Da vi kjøpte, kom vi til en hage med gamle trær, et slitent tunneldrivhus, tre forskjellige stauder og noe som lignet på gress, forteller Corien.

– Utsikten var fin. Vi kunne se hele Brøttum, men hele Brøttum kunne også se oss, istemmer Rieni.

Stor forvandling

To nevenyttige nederlendere tok frem hagehanskene og satte i gang. Corien har muligens de grønneste fingrene, men Rieni er kreativ, handy og med en ustoppelig gjennomføringsevne.

Nå er mye av gressbakkene byttet ut med mer bærekraftig singel. Noen trær er felt, andre er kommet til. Portaler, porter, hekker, gjerder, sittebenker og spisegrupper er på plass. Drivhus og pallekarker. Byggverk og kunstverk. Et ukjent antall busker og vekster er sådd, innkjøpt, fått, formert og plantet, og skru tiden frem cirka 20 år og vi har den praktfulle hagen som ligger foran oss som den reneste fornøylespark for hageglade. >

A large, rustic ceramic jar with a handle sits on a gravel path in a lush garden. The jar is surrounded by various plants, including purple flowers and green foliage. The background is a dense garden with many different plants and flowers, creating a vibrant and colorful scene.

Harmonisk: Store
keramikkrucker plassert langs
stiene blir både blikkfang og fine
baktepper for hagens vekster.
I pastellhagen finner du blant
annet roser, riddersporer,
fløyelstjæreblomst, storhjelme,
asters, stjerneskjerm, duehode
og akeleifrøstjerne.

Skyggeplante: Stornøkketunge er en blomstrende staude som trives i skygge. Den her herdig til H7.

Fredelig: På det Corien og Rieni har kalt «Den Himmelske Fredsplassen» vokser det et sjeldent vakkert lønnetre. Det er en Acer platanoides «Esk Sunset».

Kjendis: Denne flotte portalen markerer inngangen til den japanskinspirerte hagen, og har fått kjendisstatus i sosiale medier.

– Vi kjøpte eiendommen i 2000, da med to mål tomt. I 2007 kjøpte vi 10 mål til, og bestemte oss for å gjerde inn fire mål til hus og hage. Inspirasjonen henter vi mye fra hager i inn- og utland, hagetidsskrifter og bøker, og sakte, men sikkert har de ulike hagerommene blitt til, oppsummerer Corien.

Besøkshage

Et av de nyere kapitlene er præriehagen, inspirert av den kjente hagedesigneren Piet Oudolf.

– Da hadde vi besøkt privathagen til Oudolf, Jakobstuinen, samt sett The Highline og Battery Park i New York. I tillegg var Rieni rimelig lei av å klippe plen i oppoverbakke. Da falt valget på præriehage, forteller Corien.

Nye og spennende prosjekter plottes og planlegges stadig, slik det gjerne er når hage er hobby. Så det blir ikke mindre å se på i Cornelias hage fremover, noe som igjen svarer på det innledende spørsmålet vårt: Det er en umulig oppgave å vise frem hele hagen i all sin prakt. Heldigvis er den åpen for besøkende, så du har mulighet for å ta turen og la deg overvelde på den gode måten. Det er bare å glede seg!

Fredelig: På det Corner
og hi har kalt «Den
Himmelske Fredslussen»
vokser det et sjeldent
vakkert lønnetre. Det
er en ficer platanoides
«Esk. Sørstet». Den lave
hekkene er laget av
alperne «tillind».

«Sakte, men sikkert har de
ulike hagerommene blitt til.»

Japansk inspirert: Gå gjennom den røde portalen og det er som du transporteres til et annet kontinent. Den asiatiske hagen inngir en helt egen ro.

Den hvite hagen: Du finner fine små og store sitteplasser mange steder i hagen. Perfekte små utkikkspunkter der man kan bokstavelig talt se humla suse.

Kunstverk: Rundt i hele hagen er det plassert små og store kunstverk. Bysten David holder øye med den hvite hagen som er fylt av blant annet hvit blodtopp, lungeurt 'Sissinghurst White', myske, klematis 'Summer Snow' og hvitrogn.

Gult er kult! – Lenge ville jeg ikke ha gult i hagen, sier Corien. – Men etter protester fra Rieni, begynte vi å ta inn mer gult, oransje og rødt, og nå synes jeg det er så vakkert!

Rieni og Coriens tips til præriehage

Denne måten å plante på er inspirert av hagedesigner Piet Oudolf sin «Dutch wave»-stil. Stilen legger vekt på struktur, tekstur og fargespill gjennom hele året, og skal ha et litt vilt og naturlig preg.

1. Prøv å skape en hage som ser organisk ut, som om plantene vokser naturlig sammen. Unngå symmetri og rette linjer.
2. Tør å plante i litt større grupper.
3. Det er fint med repeterende planter.
4. Fokuser på helhet. Ikke la én bestemt plante dominere.
5. Tenk på ulike farger, teksturer og høyder.
6. Inkluder bevegelse: bruk gress og planter som vaier i vinden for å tilføre dynamikk og liv.
7. Frøhoder og visne blader kan være like vakre som blomster.
8. Vær tålmodig, en slik hage trenger tid for å etablere seg.

De fleste stauder og gress liker at jorden ikke er for våt.

Vi har mye grus i og på bedene.

Harmonisk hage: I pastellhagen er fargepaletten lysere og mer ton-i-ton, med ja, nettopp, pasteller. I forkant ser vi de store blomsterhodene på vierhortensiaen 'Pink Annabelle'.

Hemmelig rom: Bak en liten «dør» i agnbøkhekken, skjuler den frodige løvehagen seg. Den har utrolig flotte bladverksplanter, som oljeplante og brønseblad for eksempel.

Med et brøl: Løvehagen fikk navnt sitt fra denne flotte fontenen. – Her har vi valgt å legge sand på bakken, da vi opplever at dette skaper en litt annerledes atmosfære, forteller Rieni.

Bugnende bed: Slirekne, kuletistler og Rudbeckia og andre sensommerstauder pryder præriehagen.

Kortreist: Kjøkken- og frukthagen er romslig og byr på mange typer frukt og grønt, dog helt selvforsynt er de ikke.

Vakkert gress: Store tuer med ulike prydgress går gjennom i flere av hagerommene, og skaper liv og bevegelse.

Lavere vekster: – I fjellhagen vokser det mange ulike steinbedsplanter, som sedum, Eryngium, Saxifraga, Dianthus, Pulsatilla og Lewisia for eksempel, sier Corien. Hun snakker for øvrig flytende botanisk.

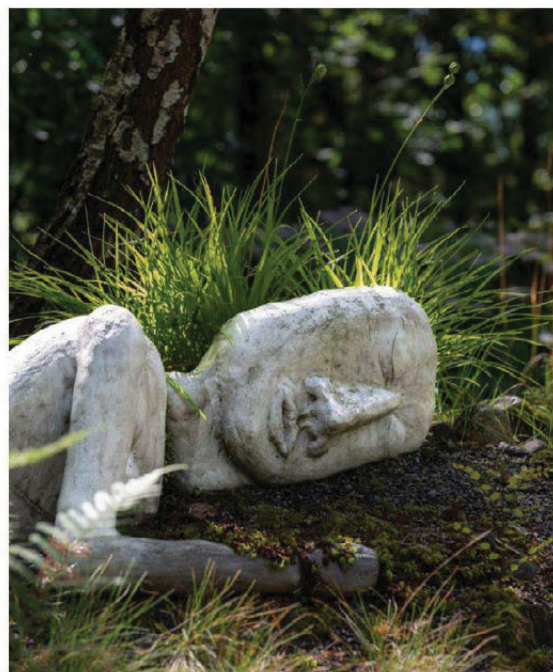
PLANTER TIL PRÆRIEHAGEN

– Dutch Wave-hager er kjent for å bruke robuste, langlivede stauder med naturlig utseende, sier Rieni. Her er noen eksempler:

- Purpursolhatt**, *Echinacea purpurea*, H5
- Storhjortetrost**, *Eupatorium purpurea*, H5
- Solsikkehatt**, *Rudbeckia fulgida*, H5
- Hestemynte**, *Monarda didyma*, H5
- Blodslirekne**, *Persicaria amplexicaulis*, H6
- Blodtopp**, *Sanguisorba*, H6
- Ryllik**, *Achillea millefolium*, H8
- Kransveronika**, *Veronicastrum virginicum*, H6
- Stjerneskjerm**, *Astrantia*, H7
- Steppesalvie**, *Salvia nemorosa*, H5

Prydgress er viktig for å skape struktur og bevegelse.

- Elefantgress**, *Miscanthus sinensis*, H5
- Præriegress**, *Panicum virgatum*, H5
- Blåtopp**, *Molinia caerulea*, H7
- Hagerørkvein 'Karl Foerster'**, *Calamagrostis x acutiflora*, H6
- Duftgress**, *Sporobolus heterolepis*, H5
- Blåfaks**, *Festuca glauca*, H6
- Silkestrå**, *Stipa tenuissima*, H5
- Høst-sesleria**, *Sesleria autumnalis*, H6

Damen på berget: Denne sovende skjønnheten er laget av Corien selv, og dekkes mer og mer av plantene rundt ettersom det gror seg til.

HAGEBESØK

En plass i solen: Det er mange sitteplasser omkring, slik at det alltid er et sted som er i le for vinden. Bak ser du det fine kastanjegjerdet som rammer inn store deler av hagen.

Få hagen til å blomstre til oktober

Hagen følger årets fire årstider, hver av dem med sine egne egenskaper. Men med riktig planting, kan en femte sesong i all sin prakt presses inn mellom den ellers så stusslige overgangen fra sensommer til høst.

TEKST: HANNE GABEL CHRISTENSEN FOTO: HANNE GABEL CHRISTENSEN

Allsidig: Alunrot er en flerårig staude som fungerer godt i både pottes og bed. Sorten 'Obsidian' har et dramatisk, mørkt løvverk og blomstrer ekstra i september.

Lang sesong: Erteblomsten fortsetter å blomstre med fine, lyse blomster helt til frosten kommer. Den er tilgjengelige i en rekke nyanser og med sine opptil 150 cm gir den høyde til blomsterbedet. Den kan med fordel brukes til buketter.

God match: Lavendelblå storveronika vokser seg opp til 90 cm høy og trenger ikke støtte. Her står de sammen med ertheblomst, som derimot gjerne vil ha noe å klatre på.

Fargespill: Den femte sesongen i full blomst i overdådige bed, hvor blant annet parykkbusk, rakettblomst og høstgull gir et fyrverkeri av farger.

I perioden hvor sensommeren definitivt er på hell, men innen frosten har lagt seg, er hagen i ferd med å takke for denne gang og visne. Men stopp en hal – for akkurat i denne perioden kan det faktisk toppe seg enda en gang! Med riktig valg av planter kan hagen din blomstre og se vakker og fargerik ut fra september til oktober, med en helt spesiell sjarm, som om det var en sesong i seg selv.

Å oppnå en blomstrende sensommerfest i hagen krever at du retter oppmerksomheten mot plantene som begynner å blomstre sent og holder til frosten setter inn. Dahlia, kvæsur, tungress, solbrud og solhatt er gode eksempler. Planter som begynner å blomstre om sommeren og fortsetter til frosten kommer, som storkenebb, ertheblomst, fløyelsblomst og cosmos, kan også bidra til denne femte sesongens fyrverkeri. Mikser du gress, strå og andre planter med vakkert løvverk som elefantgress, alunrot og parykkbusk, vil du raskt få et ruvende bed.

Nomas hage

Den femte sesongen er kjent fra flere kjente gartnere, som den nederlandske landskapsdesigneren Piet Oudolf og den engelske gartneren og hagebokforfatteren Christopher Lloyd. Inspirasjon fra begge kan sees i flere av bedene her.

Piet Oudolf foretrakk en naturinspirert stil, hvor han gjerne mikset gress og stauder, og i den femte sesongen foretrekker han gylne gress og flerårige, grasiøse frøplanter og deres bevegelse i vinden.

Dokumentaren Five Seasons, the Gardens of Piet Oudolf, forteller om arbeidet hans, som inkluderer The High Line i New York, og i 2019 la han ut restauranten Noma's garden, som også kan oppleves fra veien.

Eksotiske funksjoner

I England og Irland ser man ofte et mer livlig og fargerikt uttrykk i den femte sesongen, i stor grad inspirert av Christopher Lloyd, som anla den berømte hagen sin rundt boligen på Great Dixter. Hagen drives etter hans død videre i samme ånd og er også åpen for besøkende. Blant annet kan vi takke Christopher Lloyd for at dahlia er i vinden igjen. Han plantet også gress i bedene sine, i tillegg til eksotiske planter fra kannaslekten og rødbladet bananpalme.

Enten du er for den dempede eller fargerike stilen, er det mange planter å velge mellom blant begge stilene. Spesielt gult og rødt er representert i denne sesongen, i tillegg til nyanser i burgunder. Men pasteller fra blant annet kvæsur, tungress, ertheblomst, asters og storkenebb kan også anbefales. Uansett kan du lage et fantastisk skue som vektlegger en hagesesong som kan stå på egne ben. >

Rød glede: Ton i ton med et fossefall av store reveamarant mellom høye og lave georginer. Nederst ser du den lave georginen 'Topmix Red', som også passer for potter.

Harmoni: Asters i tette bed langs en hagesti byr på et herlig fargespill av rosa og blållilla blomster, som hjortetrøst også bidrar til. Asters er fin å plante med høye varianter som bringer blomstene opp til øyehøyde, og lave varianter som skjuler de ikke så pene «bena».

Asters finnes i forskjellige varianter som varierer i høyden fra 10 til 180 cm.

Langs en sti som dette er det fint å la den samme planten gå igjen for et helhetlig uttrykk, men kan med fordel stå i grupper sammen med for eksempel alunrot, dahlia og solhatt.

Bugnende: Prydgress gir både struktur, er fantastisk sammen med de karismatiske sensommerblomstrene og roer helhetsinntrykket så ulike typer av blomster og planter fungerer ekstra godt sammen.

Naturlig: Et fyldig bed med høyde og harmoni. Orientalisk pilurt og dahlia står vakkert sammen med cosmos, som sørger for fylde med sitt grønne bladverk.

PLANTER TIL DIN FEMTE HAGESESONG

Alunrot, *Heuchera* 'Obsidian'
Asters, *Aster cordifolius* 'Little Carlow'
Astilbe, 'Purple Lace'
Bambus, *Phyllostachys aureosulcata* 'Aureocaulis'
Frøkenhatt, *Zinnia* 'Orange King'
Georginer, *Dahlia australis* og
Dahlia, 'Topmix Red' og 'Bright Eyes'
Gress, *Chinochloa conspicua*
Gul skålplante, *Silphium perfoliatum*
Klematis, *Clematis* 'Prins Charles'
Blodtopp, *Sanguisorba officinalis* 'Pink
 Brushes' og 'Red thunder'
Solhatt, *Rudbeckia laciniata*
Lobelia 'Haspen Purple'
Orientalisk pileurt, *Persicaria orientalis*
Parykkbusk, *Cotinus Coggygria* 'Royal Purple'
Praktryllik, *Achillea* 'Cloth of Gold'
Rakettblomst, *Kniphofia*
Reveamarant, *Amaranthus caudatus*
Stolt kavaler, *Cosmos*
Storkenebb, *Geranium* 'Havana Blues' og
 'Anne Thompson'
Høstormedruer, *Actae simplex* 'Brunette'
Erteblomst, *Lathyrus odoratus* 'Windsor' og
 'Blue Ripple'

Minimalistisk: Ønsker du et fyldig, men ryddig bed kan det være en god idé å kun velge seg ut én enkel sort. Velger du en sort med høyde og mye bladverk fyller den bedet.

Ved å velge kun en sort å fylle bedet med skaper du et minimalistisk uttrykk, selv med sterke farger.

Historisk: Er du så heldig at du har en steinmur eller et gammelt hus som står i hagen, så bruk det som en del av hageplanen. Sett en gammel jerngrind eller kanskje et gammelt fjøsvindu i bedet, for å skape form og en historisk still! Den grå sølvmalurten står fint i kontrast til mørkerøde dahlia og grønt bladverk.

Sensommer i drivhuset

La drivhuset bli en stemningsfull forlengelse av hagen
– et godt og lunt sted både for plantene og deg selv

TEKST: HONNING OG FLORA, RIKKE LARSEN FOTO: TIA BORGSMIDT

Urtetips: Vannkarafler med krydderurter i er både velsmakende og dekorative. Mynte er en klassiker til vannflasken, men eksperimenter gjerne med andre urter. Husk vanlig vann til dem som foretrekker å slukke tørsten uten smak.

Grønt og skjønt: Når du dekker bord i drivhuset, bruk møbler i naturens egne farger – det skaper balanse. Gamle vindrueranker slynger seg i taket og gir en søtlig duft i drivhuset. Hvis du ikke har en vinranke, kan du henge greiner i taket over bordet.

Duftende dekor: Lag en vakker dekorasjon til drivhuset med en bambusring eller en annen ring. Plukk noen buketter av krydderurter, snu dem opp ned og fest dem i ringen slik at de henger som en naturlig lysekrone.

Sjarmerende: Lag fine bordkort av gammeldagse treklyper som du skriver navn på og fester små buketter i. Det er en uformell måte å skape stemning på, og gjestene dine kan ta med seg klypen som et minne om en hyggelig dag.

Fin krans: Bind en vakker sommerkrans av det hagen din byr på akkurat nå. Her har vi brukt to typer rosa lyng blandet med litt krydderurter. Kransen henger dekorativt på en gammel stige lent mot veggen i drivhuset. Du kan finne lignende stiger på loppemarkeder og i bruktbutikker.

Nostalgisk: Sider fra gamle bøker med illustrasjoner av insekter, blomster og sommerfugler er vakre som bordpynt. Hvis du ikke vil klippe i bøkene, kan du kopiere sidene. Flettede kurver og messingvaser fylt med grønt gjør borddekkingen både fin og uhøytidelig.

Gjestegaver: Knip blomster fra hagens lavendel, og bind dem inn i litt tynt gaze-stoff eller annet pent stoff. De små duftposene er en søt gave til frokostgjestene dine med en hilsen fra hagen.

Flytt ut: Blir det for varmt i orangeriet, så ha klart et utendørs hyggested i skyggen. Sett gjerne hagemøblene ved et tre eller en busk som gir le og som skaper en rolig grønn bakgrunn, så bordpynten kommer tydelig frem.

Tro det eller ei: Det kan være vanskelig å overbevise seg selv om at de brune, skjellrike løkene virkelig inneholder silkemyke blomster i alle regnbuens farger. Men det gjør de. Og du blir så glad til våren. Minn deg selv på det hver gang ryggen verker og du ikke orker å grave ned flere løk.

Full løkfest i høsthagen

Det er den tiden på året igjen: tid for å legge løk. Hvis du gjør det til en liten hagefest, går det som en lek – og du vil takke deg selv til våren når alt spirer. Velg en dag med høstsol, og sørg for gode stoler, litt søtt og ha både kaffe og saft lett tilgjengelig.

TEKST: LOUISE MØRUP SONNE FOTO: IBULB

La festen begynne!

En løkplantefest starter med å bestemme hvilke løk du vil plante. Liker du rolige farger i to eller tre nyanser, eller foretrekker du en vill blanding? Ta deg god tid til å se gjennom utvalget både på hagesentre og på nett. Husk også å sjekke blomstringstidspunktet for løkene, slik at du får plantet dem slik at de blomstrer med riktig timing. Velg en høstdag med sol i værmeldingen, og inviter barn eller barnebarn. La dem delta i prosessen med å velge, og la dem gjerne plante løk i en morsom form eller i en potte de selv har malt.

Apeldoorn: En klassisk, rød tulipan med store blomster og robuste stilker, perfekt til hage og buketter.

Spring Green: Dette er en tulipan med grønne striper som gir en frisk effekt i vårhagen.

Queen of Night: En dyplilla, nesten sort tulipan, som er populær på grunn av sitt dramatiske utseende.

Queensland Pink: Tulipan med store, frynsede blomster med hvit kant som gir en romantisk atmosfære.

GODE TIPS FOR LØKPLANTING

Spa jorden der løkene skal plantes, for å løsne jorden og skape et godt plantingsted.

✂ Legg løkene oppå jorden, der du vil plante. Bruk et løkplantingsjern til å lage et hull som er cirka tre ganger løkens høyde. Sett løken opp ned – spissen opp – én og én. Dekk deretter med jord fra verktøyet.

✂ Ønsker du tett planting og maksimal blomsterprakt? Grav da et stort hull der alle løkene får plass – men pass på at løkene ikke ligger i fysisk kontakt med hverandre.

✂ Vann straks etter planting for å stimulere rotveksten. Jo tidligere røttene dannes, desto bedre tåler løkene frost.

✂ Løk kan fint plantes i potter og balkongkasser. Så gjerne stemorsblomster over for ekstra dekorasjon. På vindutsatte steder, velg lavere sorter som står stødig i vinden.

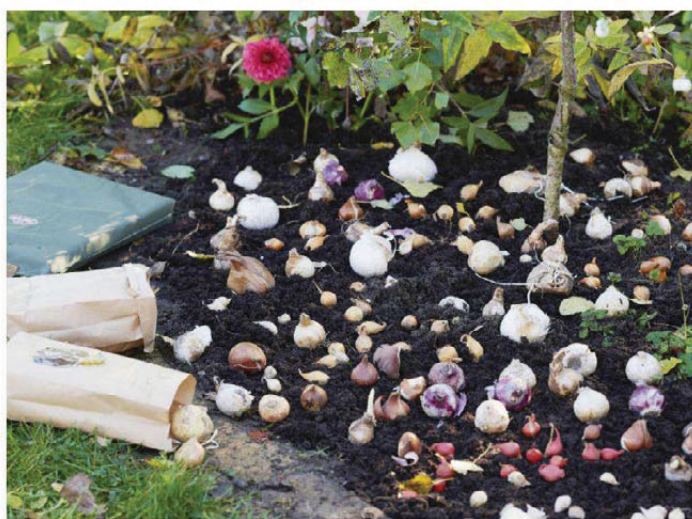
✂ Hvis du planter løk i beholdere, sørg for dreneringshull i bunnen slik at overflødig vann kan renne ut. Legg eventuelt potteskår i bunnen for å hindre at dreneringshullet tettes igjen.

✂ Hold jorda fuktig ved frost. Fuktig jord beskytter mot uttørking og frostskaader på løkene.

✂ Vil du nyte blomstringen også neste år? Fjern avblomstrede blomster om våren – og grav opp løkene først når stilk og blad har visnet. Tørk dem, fjern gamle røtter og skall, og oppbevar på en mørk, tørr og kjølig plass – for eksempel i en kjeller – adskilt med avispapir i esker. Plant løkene igjen om høsten.

Lykke til med blomstringen og tidlig vår i hagen!

Kjør løk-bonanza: Hvis du liker det ville og naturlige uttrykket, kan du blande ulike løktyper og enten trille dem ut i et klargjort bed eller kaste dem tilfeldig – og plante dem der de havner. Det er få ting som slår synet av en fargeeksplosjon til våren!

Jo flere, jo bedre: Vårløker
gjør seg ypperlig i flokk, og
lager en magisk blomstring
når nesten ingenting annet
blomstrer.

Plant løklasagne

Vil du forlenge blomstringen til
løkene på balkongen eller i en potte,
kan du plante dem i lag – en såkalt
løklasagne. Begynn med tidlige
sorter som krokus øverst, fulgt av
perleblomster, påskeliljer eller
tulipaner. Legg løk med sen
blomstring nederst og så videre
oppover.

Bland ulike typer blomsterløk og
plant dem i en stor plantekasse
eller trillebår for å skape en
blomstereksplosjon.

MADELEINE STRAND

Deler sine beste hagetips på
hageterapi.com og på
Instagram-profilen
@hageterapi_madeleine.
Hun har også gitt ut en hagebok.

Du vet nesten ikke hva hvitløk faktisk
smaker, før du har høstet
ferskt fedd fra egen hage. Kjøp settehv-
itløk og prøv! Ett og ett fedd settes i jorda.
Store fedd gir store hvitløk.
Når du høster, sparer du en av de største
hvitløkene til neste års avling.

GOOD LØK

TEKST OG FOTO:MADELEINE STRAND

Ordliste

Botaniske tulipaner: Et litt fjongere navn for villtulipaner. Disse er lavere og har mindre blomster, og kommer igjen år etter år.

Naturaliserende: Brukes om planter som etablerer seg og reproducerer seg på stedet. Og særlig om løkblomster som danner nye løk.

Benmel og blodmel: Restprodukt fra kjøttindustrien som brukes som plantenæring. Benmel er rikt på fosfor, som er bra for blomstring. Og blodmel rikt på nitrogen, viktig for vekst og bladverk.

Legger du inn en liten innsats nå, kan du glede deg til blomstring til våren! Lite er vel finere enn et bed med langstrakte, «crispe» tulipaner. Bestiller du på nett er utvalget stort, men har du dårlig tid er det mye fint å finne på nærmeste hagesenter også. Kanskje du har løk du tok opp av jorda på forsommeren, som nå er klare for å settes ned igjen? Eller du har latt dem stå i jorda hele tiden? Begge deler funker kjempesjakk, så lenge det ikke har vært for vått i bakken. Det er likevel ikke sikkert at du får like fin blomstring neste år. Tulipaner er nemlig ettårige, så det gjelder å finne arter som er flinke til å lage sideløk. Det er de nye løkene som vil gi blomster neste år. Flinke tulipaner er Darwin-hybrider og villtulipaner. Sistnevnte er ganske små, men veldig søte! Klikker du hjem fancy tulipanløk fra nett, være seg store og fyldige, frynsete eller flerfargede, er det greit å forberede seg på at de blir en ettårig romanse. Min erfaring er at jo mer spesiell tulipanen er, dess mindre sannsynlig er det at de kommer tilbake. Men, av og til blir man overrasket. De kan gjerne komme igjen et par år, for så å gå over til kun å produsere blader.

Og du, husk at det finnes mange andre løk du kan sette enn tulipaner. Påskeliljer gir tidlig blomstring og er dessuten rådyrsikre. Perleblomster og krokus er yndige vårtegn. Og rake allium med svevende kuler av blomster er helt majestetiske. Noen løk er også matnyttige, og tiden er inne for å sette hvitløk i kjøkkenhagen!

Miks ulike tulipaner i samme bed. Kombiner gjerne mer unike varianter, med klassikerne du kan regne med år etter år.

1. På rett sted til rett tid

Unngå å sette løkene et sted det er veldig fuktig, da kan de råtne. Setter du dem i krukker, bør de stå under tak. Løkene skal helst få litt tid til å utvikle røtter før kulda kommer – men så lenge det går å grave i jorda, går det fint!

2. Prepp jorda

Det er smart å renske jorda for ugress, så slipper du å luke mellom tulipanene til våren. Jorda bør være næringsrik. Løkene utvikler korte røtter, og må ha all næring i umiddelbar nærhet. Bland gjerne inn litt blod- og benmel.

3. Få løken i jorda

Løkene settes med spissen opp, tre ganger så dypt som de er høye. En løk på 3 cm, skal altså stå 9 cm nede i jorda. Sånn omtrent da, det er ikke kjempenøye! Setter du mange, er det enkleste å drysse dem utover jorda, for så å dekke med et lag jord på toppen.

Blomsteropsats:
Solhatt står lenge
i vase. Her er den
satt sammen med
hortensia, hyllebær,
gladiol og blodtopp
'Pink Brushes'.

Den perfekte solhatten

Solhatt Echinacea er den ultimate MÅ-HA blomsten! Denne hardføre blomsten tiltrekker seg nyttige insekter og har lang blomstringsperiode.

TEKST: JANE ØDEGAARD FOTO: JANE ØDEGAARD

Harmonisk fargeblanding:
Hvitfredløs *Lysimachia*
clethroides sammen med
solhatt gir en spennende
kombinasjon av form
og tekstur. Fredløs har
buede blomsteraks som
skaper bevegelse, mens
purpursolhatt har en opprett
vekst på sterke stilker.

Vakker eng: Her på Brekkestø er blomstene plassert slik at de gir et vilt og levende uttrykk – perfekt for naturinspirerte hager der solhatt hører naturlig hjemme.

Mot solveggen: Solgule solhatter mot lysegule revebjeller skaper et mykt og strålende uttrykk i hagen.

Stauden solhatt

Echinacea purpurea betyr purpur rød og piggsvinaktig. Det er en staude med robuste egenskaper, som trives aller best i solen, men kan tilpasse seg delvis skygge. Planten foretrekker veldrenert, sandholdig jord. Den bør deles omtrent hvert fjerde år, enten om våren eller høsten. Slik kan du også få flere nye planter. Solhatt egner seg godt i både blomsterbed, krukker og som snittblomst. Den kan også tørkes. La planten stå i bedet gjennom vinteren og klipp den ned om våren – da vil nye skudd komme opp. Og fuglene kan knaske på piggsvinblomsterhodet gjennom vinteren.

Økologisk mangfold: Solhatt tiltrekker seg pollinatorene. Her har solhatten 'Rainbow Marcella' fått pynt på hatten av sommerfuglen keiserkåpe.

Fargekontrast: Hvite og oransje solhatter i forgrunnen skaper en flott visuell kontrast til lilla stjerneskjerm i bakgrunnen. Denne samplantingen gir et variert og naturlig preg.

Miks: Vanlig purpursolhatt
i hvitt og lilla sammen med
den mer uvanlige og kule
'Pink Double Delight'.

Mørkerød tiltrekning: Purpursolhatt og makedoniarødknapp blomstrer i vakker harmoni. Solhatt står støtt på sine stilker, mens makedoniarødknapp svever rundt – begge er elsket av pollinatorene.

Piruet: Hvite solhatt 'White Swan' danser sammen med toppsvinerot Stachys monieri 'Hummelo', med makedoniarødknapp 'Mars Midget' i bakgrunnen.

Fin i bukett

Solhatt holder lenge i bukett, men enda lengre i bukett hvis du kutter stilken diagonalt og setter den i lunkent vann. Fjern blader som havner under vann alltid på alle blomster og grener.

Mot solveggen: Solgule solhatter mot lysegule revebjeller skaper et mykt og strålende uttrykk i hagen.

En oase: En samplanting i lilla og grønt rundt en liten dam med solhatt, kjempeverbena, hestemynte, stjerneskjerm og treet Robinia pseudoacacia 'Twisty Baby'.

Vakkert inngangsparti

Når blomstringen i hagen avtar, er det lurt å samle kurver og krukker ved inngangen. Lag en liten minihage – et sted du passerer ofte og dermed kan glede deg over ekstra mye. Suppler gjerne med planter som tåler litt kulde, som krysantemum, alunrot og bergknapp. Litt ekstra lys eller noen lyfter kan også gjøre det ekstra fint. Det handler om å ønske både deg selv og gjestene dine velkommen.

Høstens frukter: Gresskar er herlige som høstpynt – man blir rett og slett glad av alle farger og former. Legg små pyntegresskar i kurver eller grupper dem på et bord ved inngangsdøren. Har du store gresskar, holder det gjerne med ett eneste.

Siste pust av sommer: Sommerens blomster byr ofte på en siste vakker blomstring før høsten kommer. Nyt sesongens buketter mens du kan – her ser du blant annet pyntekorg og georginer i ulike rosatoner.

Lag dekorasjoner med epler, nyper og rognebær. Træ epler på en ståltråd, ett etter ett, og rognebær på en sytråd. Heng dem som et dekorativt forheng i en rosebue eller på verandaen. Klipp av greiner med nyper og sett dem i kurver ved inngangen – enkelt og effektivt!

Feire høsten med et fargefyrverkeri

Finalen på hagesesongen byr på sprakende blader, vakre gresskar og sesongens siste blomster i dype, varme farger. Benytt anledningen til å nyte alt det vakre ved å lage kranser, buketter og dekorasjoner.

TEKST: ELLEN FORSSTRÖM FOTO: ELLEN FORSSTRÖM

Fargerike kranser

Lag kranser av høstløv! Du kan enten bruke tykk ståltråd og trå på løvblader tett i tett, eller binde dem fast på en ferdig krans av halm eller greiner. Dekk eventuelt basen med et lag mose eller tyttebær, som festes med blomstertråd. Bygg deretter videre med høstløv og grønt. For ekstra farge kan du stikke inn kvister med nyper eller feste små epler i grupper. Her er også to små grosskar festet midt i kransen. Et pent bånd eller naturfarget hyssing blir prikken over i-en.

Buketter i mettede toner

La blomster fra hagen få selskap av det du finner i naturen. En kvist med nyper kan gi buketten et uventet løft. Går fargene i samme tone, er det fint å bryte opp med én kontrast – som en bladløs rognebærkvist. En god bukett har alltid en base: blomster som går igjen og skaper ro. Deretter jobber du med kontraster – lette, «dill-aktige» blader mot runde, robuste former. Eller lag et stilleben med flere små vaser, hver med én blomst.

KJEKT Å HA

Liker du også å pusle med å lage pynt og dekorasjoner?

Her er en liten liste over hva som kan være praktisk å ha:

Blomstertråd og bindetråd – for å feste blader, kvister og blomster

Ståltråd, gjerne kraftig, som base til kranser og oppheng

Saks og hagesaks til å klippe greiner, stilker og blader

Oasis eller halmkrans som gir god form og holder fuktighet

Mose, tyttebærris og halm – perfekt som base eller bakgrunn

Hyssing, dekorative tau eller fargerike bånd til oppheng og pynt

Kurver, skuffer, kasser og krukker til å samle og stille ut

dekorasjoner

Små vaser eller stilkkrør for å holde blomster friske i større oppsatser

Telys eller solcellelykter for å sette stemningen ute i høstmørket

Roseflor: Nå finner du
garantert massevis av roser
på salg på hagesenteret, og
selv om de kanskje ser litt
stusslige ut, vil de blomstre
vakkert neste sommer hvis
du har satt dem i jorden og
beskyttet dem slik de krever.

Roser: Har du lyst på en frodig rosehage neste sommer? Plant rosene nå, men sjekk at de du kjøper, er sunne og friske. Jorden skal være fuktig uten å være våt, og et par utsprungne blomster og knopper er et godt tegn.

Del, plant og overvintre

Når høsten er på vei, er det lett å tro at hagesesongen er over, men det kunne ikke vært mer feil. Dette er den perfekte tiden for å plante nye eller dele gamle stauder.

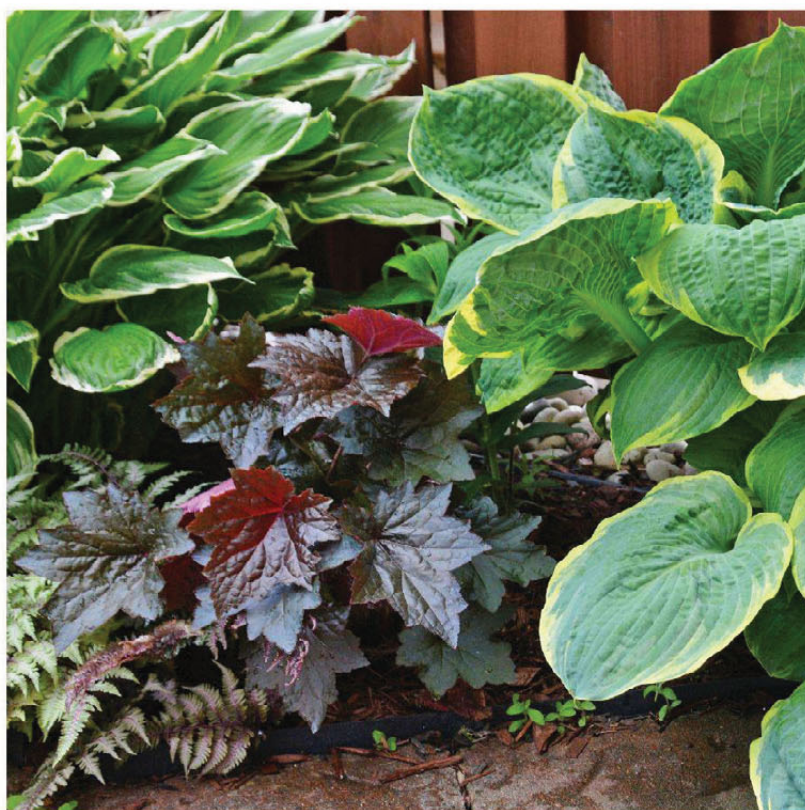
TEKST: IRÉN EVENSENNO FOTO: HAGELAND

KILDER: MESTER GRØNN, HAGELAND, PLANTASJEN OG MOSEPLASSEN.

Ikke vær lei deg for at sommeren er på hell. Nå når høsten slår rot, er det faktisk veldig lett for nye planter å etablere seg. Høstregn og høyere luftfuktighet hjelper til – selve gravingen er også lettere når jorden er fuktig. Det beste av alt er at det akkurat nå bugner av fine planter på salg – du kan rett og slett gjøre noen skikkelige gode kupp.

Høsten er også en utmerket tid for deling og flytting av planter. Plantene er på vei inn i vinterdvale, og plantesaften synker ned i røttene, noe som gjør dem mer herdig.

De aller fleste trær og busker kan også plantes eller flyttes nå, men de mest eksotiske av dem bør du vente med til våren, de trenger en litt mer følsom hånd. Spør på hagesenteret hvis du er usikker på hva som kan plantes og ikke. >

Alunrot: Denne spesielle planten er en sikker vinner i hagebedet. Ikke bare er den enkel å få til å trives, den finnes i mange ulike varianter og farger, og de fleste av dem kan plantes om vinteren og overvintre til en ny vår.

Busker og trær: Vintergrønne busker og trær er dyre, men nå kan du gjøre gode kupp på hagesenteret. Spør ekspertene i butikken om hvilke grønne vekster som passer der du bor med tanke på hardighet og overvintring.

Løytnantshjerte: Denne villige bestemorsstauden er vakker og er herdig helt til H8. Det vil si at den kan vokse i alle norske hager. Plant dem nå og få en frodig vår og sommer neste år.

Pelargonia: Når du skal overvintrere planter inne, gjelder det å finne en balanse mellom nok lys, passe mengde med vann og perfekt temperatur. Pelargonia er kanskje de minst kravstore. Blomstene liker seg tørt og kjølig gjennom vinteren, gjerne i en kjeller med rundt fem grader. Husk at pelargonia ikke tåler frost.

Inn med sommerblomstene

Mange av sommerblomstene kan gjøre seg fint i vinduskarmen inne en stund til, for deretter å gå i vinterdvale og våkne til liv igjen til våren. Pelargonia, fuchsia, engletrompet, blodbeger og pasjonsblomst egner seg godt til overvintring. Klipp og beskær dem, da tar de mindre plass, det reduserer risiko for sykdom og skadedyrangrep og blomstene blir enda frodigere når våren endelig titter frem igjen.

Kilde: *Mestergroenn.no*

Høstblomstrende: Robuste stauder gir hagen et vakkert preg. Ved å sette sammen ulike typer stauder kan du gi et elegant liv til pletter og krukker, både i hagen og på terrassen.

Finn din eplekakefavoritt!

Endelig er verdens beste epler i sesong og det bugner av norsk frukt i hager og i butikkene. Her får du oppskrifter på nydelige eplekaker av mange slag.

TEKST: NADIN ELIZABETH MARTINUZZI FOTO: NADIN ELIZABETH MARTINUZZI

Tips!
 Har du mye epler, del epler
 i biter og frys bitene flatt i
 poser. Da svinger du opp en
 eplekake superraskt.

Mammas eplekake med sukker og kanel

Enkel og supergod eplekake som er
 laget i en fei.
 (8 porsjoner)

150 g smør
4 epler
3 egg
150 g lyst råørsukker
150 g hvetemel
1 ts bakepulver
2 ts vaniljesukker
4 ss sukker
1-2 ss kanel

Forvarm stekeovnen til 180 grader.
 Smelt smør, la avkjøle litt. Skrell og del
 epler i tynne båter. Pisk egg og råørsukker
 til luftig eggedosis. Sikt i mel, bakepulver
 og vaniljesukker, rør sammen. Visp inn smør,
 litt av gangen.
 Kle en liten langpanne på ca. 22 x 33 cm
 med bakepapir og hell i røren.
 Fordel eplebiter og strø sukker og kanel
 på toppen. Stek gylden i ca. 30 min.

Varm eplekake med eplekompott og salt karamellsaus

Uimotståelige, små eplekaker som gjestene
 dine kommer til å drømme om
 å spise igjen, snart!
 (4-6 porsjonskaker i former på 6-10 cm
 med litt høye kanter)

KAKE:
100 g smør, romtemperert
100 g sukker
½ vaniljestang, frøene
1 egg
100 g mel
1 ts bakepulver
1 sylrig eple
smør og sukker til smøring av former
sukker og kanel

KARAMELLSAUS:

1½ dl kremfløte
1 dl sukker
50 g smør
½ ts flaksalt

EPELKOMPOTT:

4 sylrige epler
100 g sukker
2 ss vann
1 dl fersk eplejuice
1-2 sitronsaff etter smak
Til servering:
500 g vaniljeis

Forvarm stekeovnen til 150 grader. Pisk
 smør, sukker og vaniljefrø godt sammen med
 elektrisk visp. Pisk inn egg og tilsett mel og
 bakepulver, rør godt sammen.
 Smør formene med smør og dryss på

sukker. Legg en liten bit bakepapir i bunnen
 og fordel røren jevnt mellom formene. Skrell
 epler, del i tynne båter og press eplebåtene
 litt ned i røren. Dryss med kanel og sukker
 og stek i ca. 30 minutter. La hvile i formene i
 ca. 15 minutter. Bruk en liten kniv, skjær
 rundt kanten og tipp kakene over på rist.
 Ikke vask formene.
 Ha kremfløte, sukker og smør til
 karamellsausen i en kjele og kok opp. La
 småkoke i 15-20 minutter under omrøring
 til sausen tykner litt og blir lyst gyllen. Tilsett
 salt og la avkjøle. Skrell eplene til kompotten
 og kutt i små biter. Kok sukker og vann til lys
 karamell. Ha i eplebiter og eplejuice og la
 småkoke til eplebitene mykner. Trekk kjelen
 av varmen, smak til med sitronsaff.
 Fordel eplekompott i formene og legg
 kakene på toppen, varm kakene rett før
 servering. Server med is og karamellsaus.

Opp ned-eplekake med karamell

Denne kaken er en rågod og litt enklere variant av den franske klassikeren Tarte Tatin. (8 porsjoner)

KARAMELLSAUS:

1½ dl kremfløte
1 dl sukker
50 g smør
1 ss kanel

KAKE:

3-4 epler
200 g smør, romtemperert
150 g sukker
3 egg
200 g hvetemel
1 ts bakepulver
6 ss kremfløte

KREM:

3 dl kremfløte
1 ss melis

Forvarm stekeovnen til 180 grader.

Ha alle ingrediensene til karamellsausen i en kjele og kok opp. La koke i 15–20 minutter under omrøring.

Skrell og del eplene i to, deretter hver halvdel i fire. Båtene må ikke bli for tynne. Bruk en springform på ca. 22 cm. Dekk bunnen med bakepapir. Hell i karamellsaus og fordel eplebåter i formen.

Pisk smør og sukker hvitt. Tilsett ett egg om gangen og pisk godt mellom hvert egg. Sikt inn mel og bakepulver og bland til akkurat blandet. Rør inn fløte og fordel røren over eplebåtene. Stek i 40–45 minutter, sjekk med en pinne. La kaken hvile i minst 15 minutter. Plasser et kakefat over kaken og vend formen så kaken hvelves ut på fatet med bunnen opp. Pisk kremfløte og melis til myk krem og server til kaken.

Tips!

Lyst rørsukker gir denne enkle eplekakene en ekstra god, rund smak.

**Kakene holder seg
flere dager i kjøleskapet.
Varm kakene i ovn i 10 minutter
før servering.**

Eple- og mandelkake

Saftig kake som er frisk og mektig på samme tid. Ostekrem, lune blåbær og mandelflak gjør dette til en litt annerledes eplekake. (8 porsjoner)

**3 egg
3 dl sukker
2½ dl hvetemel
2 ts bakepulver
2½ dl mandelmel
2½ dl hakkede mandler
1 dl god olivenolje
1 sitron, finrevet skall og saft
4 epler
2 ss flakete mandler til toppen**

OSTEKREM:

**200 g kremost, romtemperert
1 dl kremfløte
50 g melis
½ sitron, finrevet skall og saft**

BLÅBÆRSAUS:

**200 g frosne blåbær
4 ss sukker
1-2 ts sitronsaft**

PYNT:

**1 eple, delt i tynne skiver
Ristede mandelflak**

Forvarm stekeovnen til 170°C. Pisk egg og sukker til eggedosis. Sikt i mel og bakepulver, vend og tilsett mandelmel og hakkede mandler. Pisk sammen og rør inn olivenolje og skall og saft fra sitron. Ha røren i en bakepapirkledd form, strø mandler på toppen og stek i 30–40 min. Lag gjerne kaken dagen før, den har godt av å sette seg litt og den holder seg lenge. Visp sammen kremost, fløte, melis og skall og saft fra sitron til godt blandet. Kok opp blåbær og sukker og la småkoke i 5 minutter, smak til med sitronsaft. Server kaken med krem, eplebåter, mandelflak og bærsaas.

**Blåbærsaas kan erstattes
med friske bær.**

HAGELIV & uterom

REDAKTØR **Kjersti Myhre** kjersti.myhre@egmont.com
ART DIRECTOR/INNHOLDSANSV. **Anna-Lena Johansson**
INNHOLDSANSV. **Wenche Traasdahl**
ANSV. REDAKTØR/DIREKTØR **Marianne Gram**
ANNONSESALG **Ad.venture AS**
christian@ad-venture.no
MARKEDSFØRING **Lene Margrethe Haanes Ingier**
FAGLIG RÅDGIVER **Kristin Granum Skoglund**
TRYKK **Egmont Printing Service**
FACEBOOK: **Hageliv & Uterom**
INSTAGRAM: **@hagelivoguterom**
ABONNEMENTSPRIS **10 utgaver kr 644 (fullpris)**

BLI ABONNENT!

Bestill på bladkiosken.no

KUNDESERVICE

På minside.egmont.no kan du enkelt sjekke og administrere ditt abonnement.
Tlf. **22585790** (kl 8-16)
E-post abo-hageliv@egmont.com
Fint om du har ditt kundenummer klart ved henvendelse til oss. Abonnementet løper til du sier det opp.

**story
house**
EGMONT

Story House er en del av Egmont, et av Nordens ledende mediekonsern. Vårt motto *We bring stories to life* – har sterke publisistiske verdier.
Vi utvikler de beste mediene og lager godt innhold og journalistikk i verdensklasse. Egmont er en stiftelse som hvert år gir mer enn 100 millioner kroner som støtter til utsatte barn, unge og familier.

PLANTELISTER

Våre plantelister er bygd opp av plantenavn, latinsk navn og eventuelt sortsnavn, slik:

Løytnantshjerte, *Dicentra spectabilis* 'Valentine', H8

Plantene vi lister opp i bladet er kvalitetssjekket med tanke på norske forhold og er merket med soner. I noen tilfeller fører vi også opp alternative planter som er mer hardføre.

HAGEREPORTASJER

Vi viser all hovedsak norske hager, i noen få tilfeller også svenske og danske. Planteinformasjonen vil så langt det går, uansett reportasjens opphav, tilpasses norske forhold.

Vi ønsker oss alltid tips om nye norske hager vi kan besøke, og vi leter alltid etter hager i høye soner!

Send oss gjerne noen bilder og litt informasjon til

kjersti.myhre@egmont.com

VI KAN TA FEIL!

Hage- og plantekunnskap er et stort fagfelt, og selv om vi etterstreber å gi korrekt informasjon, kan det skje at vi tar feil. Oppdager du noe som ikke stemmer, blir vi taknemlige for å få beskjed. Send oss gjerne en mail til kjersti.myhre@egmont.com.

KLIMASONER

I alle reportasjer anngir vi hvilken klimasoner plantene har, samt hvor hagene som vi presenterer ligger på klimasonekartet. Dette gir deg en pekepinn på hvilke planter som vil trives hos deg. Husk imidlertid at det kan være store lokale forskjeller, og at du også kan skape bedre vekstsoner i din egen hage, som i et lunt steinbed eller inntil en husvegg. Klimasonekart finner du på hjemmesiden til Det norske hageselskap, hageselskapet.no.

FACEBOOK OG INSTAGRAM

Del gjerne dine hagegleder med oss på vår Facebook-side Hageliv & Uterom, og følg oss gjerne også på Instagram. Tagger du dine hagebilder med **#hagelivoguterom** kommer de kanskje på trykk i bladet også. Vi gleder oss til å se masse inspirerende hagebilder!

neste utgave i salg 7. november

**BESTILL
ABONNEMENT**

10 utgaver til kun kr 599!

MONICA ALMSKÅR HEGGSET

VAKRE KRANSER: *Av naturmaterialer*

JUL I DRIVHUSET: *Hageglede hele året*

VINTERVAKKERT: *Vi nyter hviletiden*

VI PLANLEGGER 2026: *Dette kan du glede deg til!*

Følg Hageliv & uterom på Instagram - @hagelivoguterom

Returadresse:
ART AS
Postboks 209
2021 Skedsmokorset

I SALG
NÅ!

2025

STRIKK & INSPIRASJON

Made by Me

NYHET • NYHET • NYHET

32
oppskrifter

RUNASTRIKK
HELENE MOO

BLI INSPIRERT! Made by Me er et nytt trendmagasin for alle som elsker håndarbeid. Få 100 sider med kreative ideer, redesign fra arkivet og eksklusive oppskrifter fra bl.a. Helene Moo, RunaStrikk og PetiteKnit.

Bestill på sms! SEND **MADE25 TIL 2205**

Kr. 149,- + 49,- i porto blir trukket direkte via din telefonregning og utgjør alle kostnadene ved bestilling.

STRIKK / Hekling / Mote / Trinn for trinn